

Βρυξέλλες, 9 Δεκεμβρίου 2021
(OR. en)

14808/21

ENFOPOL 501
IXIM 286
JAI 1388

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 9 Δεκεμβρίου 2021

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 13996/21 + COR 1

Θέμα: Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την εντατικοποίηση της
διασυνοριακής αστυνομικής συνεργασίας όσον αφορά τους αγνοούμενους
– Συμπεράσματα του Συμβουλίου (9 Δεκεμβρίου 2021)

Διαβιβάζονται συνημμένως στις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την εντατικοποίηση της διασυνοριακής αστυνομικής συνεργασίας όσον αφορά τους αγνοούμενους, τα οποία εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο (Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις) κατά την 3837η σύνοδό του στις 9 Δεκεμβρίου 2021.

Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την εντατικοποίηση της διασυνοριακής αστυνομικής συνεργασίας όσον αφορά τους αγνοούμενους

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

1. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι ένας από τους βασικούς στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η εξασφάλιση υψηλού επιπέδου ασφάλειας για τους πολίτες της στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης με την προώθηση της ενίσχυσης της αστυνομικής συνεργασίας, όπως ορίζεται στον **Τίτλο V της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**.
2. ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ανανεωμένη στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας (2015-2020)¹ και τα επιτεύγματά της, και ΧΑΙΡΕΤΙΖΟΝΤΑΣ την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη **στρατηγική της ΕΕ για την Ένωση Ασφάλειας**², η οποία καθορίζει συγκεκριμένες δράσεις για την πλήρη εξέταση των στρατηγικών προτεραιοτήτων στον ψηφιακό και τον φυσικό κόσμο, καθώς και τη συνεκτίμηση των εσωτερικών και εξωτερικών διαστάσεων για την περίοδο 2021-2025.
3. ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ ότι τα **συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την εσωτερική ασφάλεια και την ευρωπαϊκή αστυνομική σύμπραξη**³ αποσκοπούν στην ενίσχυση της λειτουργίας του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης και στη δημιουργία μιας αποτελεσματικής ευρωπαϊκής σύμπραξης για την εσωτερική ασφάλεια. Είναι αναγκαίο να βελτιώνεται συνεχώς η διακυβέρνηση των πληροφοριών και να βελτιστοποιείται η χρήση των υφιστάμενων μέσων και συμφωνιών για την ανταλλαγή πληροφοριών και να επιτευχθούν ορισμένα ορόσημα για μια αποτελεσματική ευρωπαϊκή σύμπραξη για την εσωτερική ασφάλεια (2020-2025) με τους εξής τρόπους:
 - συνεπής εφαρμογή των μέσων για τις προειδοποιητικές καταχωρίσεις σε επίπεδο ΕΕ για ποινικά αδικήματα, π.χ. του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν για καταχωρίσεις σχετικά με πρόσωπα ή αντικείμενα, ως συνήθους πρακτικής,
 - διασφάλιση της επικαιροποίησης των υφιστάμενων πλαισίων για την ανταλλαγή πληροφοριών (όπως του πλαισίου Prüm⁴), ώστε η αρχιτεκτονική πληροφοριών της ΕΕ να ευθυγραμμιστεί ακόμη περισσότερο με την αρχή της διαθεσιμότητας.

¹ 15670/14

² 10010/20

³ 13083/20

⁴ Απόφαση 2008/615/ΔΕΥ του Συμβουλίου και απόφαση 2008/616/ΔΕΥ του Συμβουλίου

4. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ τις σημαντικές συζητήσεις της Ομάδας «Θέματα Σένγκεν» (SIS/SIRENE) σχετικά με τους τρόπους αμοιβαίας ενημέρωσης των κρατών μελών σχετικά με τους αγνοούμενους⁵.
5. ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ότι, εντός του 2022, θα τεθεί σε εφαρμογή μια επικαιροποιημένη νομική βάση για τη λειτουργία του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (**αναδιατύπωση του SIS**),⁶ με την οποία ενισχύονται οι υφιστάμενοι κανόνες, βελτιώνεται το σύστημα, προβλέπονται πρόσθετα δεδομένα καταχώρισης και εισάγονται διάφορα νέα είδη καταχωρίσεων. Οι επικαιροποιημένοι κανόνες επιτρέπουν, μεταξύ άλλων, την εισαγωγή προληπτικών καταχωρίσεων για παιδιά που διατρέχουν κίνδυνο αρπαγής από τους γονείς τους, καθώς και για παιδιά ή ευάλωτα άτομα στα οποία πρέπει να απαγορεύεται να ταξιδεύουν για τη δική τους προστασία.
6. ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ ότι πρέπει να αναβαθμιστούν τα υφιστάμενα συστήματα ανταλλαγής πληροφοριών και δεδομένων στον τομέα της εσωτερικής ασφάλειας και, με την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για **την επικαιροποίηση⁷ του νομικού πλαισίου Prüm⁸**, ότι πρέπει να εξεταστεί αν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αποτελεσματικότερη ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με αγνοούμενους και μη ταυτοποιημένες σορούς.
7. ΕΠΙΔΟΚΙΜΑΖΟΝΤΑΣ τη χρήση όλων των διαθέσιμων μέσων και πόρων στον μέγιστο δυνατό βαθμό για την εξακρίβωση της ταυτότητας των μη ταυτοποιημένων σορών, ανεξάρτητα από την αιτία και τον τρόπο θανάτου. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα σε όνομα, το οποίο εγγυάται την ταυτότητά του, την προστασία της προσωπικής του υπόστασης και την αξιοπρέπειά του. Κανείς δεν πρέπει να θάβεται χωρίς όνομα.
8. ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ τη σημασία των κοινών αστυνομικών περιπολιών, μονάδων και υπηρεσιών, των κοινών κέντρων επιχειρήσεων και των κοινών ερευνών, δεδομένου ότι συμβάλλουν αποτελεσματικά στη διατήρηση της δημόσιας τάξης και στην πρόληψη και καταστολή του εγκλήματος, καθώς και στην εξασφάλιση της δημόσιας ασφάλειας, όπως προβλέπεται ήδη από το νομικό πλαίσιο Prüm, το οποίο θα επικαιροποιηθεί όσον αφορά την επιχειρησιακή συνεργασία. Η διασυνοριακή αστυνομική συνεργασία σε επιχειρησιακό επίπεδο με τη μορφή κοινών δράσεων αναγνωρίζεται ως πολύ αποτελεσματική μέθοδος για την αναζήτηση αγνοούμενων, ιδίως ευάλωτων ατόμων.

⁵ 9017/16

⁶ Κανονισμοί (ΕΕ) 2018/1860, 2018/1861 και 2018/1862

⁷ Συνδυασμένος χάρτης πορείας αξιολόγησης/αρχική εκτίμηση επιπτώσεων, αριθ. Ares(2020)4214748 - 11/08/2020

⁸ Απόφαση 2008/615/ΔΕΥ του Συμβουλίου και απόφαση 2008/616/ΔΕΥ του Συμβουλίου

9. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με **στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού**⁹ στην οποία τα αγνοούμενα παιδιά αντιμετωπίζονται ως ιδιαίτερα ευάλωτα και στην οποία υπενθυμίζεται η σημασία της ευρωπαϊκής ανοιχτής τηλεφωνικής γραμμής 11600 για αγνοούμενα παιδιά.
10. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΣ την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με στρατηγική της ΕΕ για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων¹⁰, η οποία προβλέπει ότι ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στα παιδιά-θύματα και στα παιδιά που διατρέχουν κίνδυνο εμπορίας ανθρώπων, με συστηματική αναφορά και προειδοποιήσεις για αγνοούμενα παιδιά με σκοπό τον έγκαιρο εντοπισμό τους, διαδικασίες παραπομπής προσαρμοσμένες στα παιδιά-θύματα, ταχύ διορισμό επιτρόπων και αποτελεσματική δωρεάν νομική συνδρομή.
11. ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ τον ορισμό του αγνοούμενου σύμφωνα με τις συστάσεις της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης¹¹ και τους εθνικούς κανονισμούς ως πλαίσιο για τον ορισμό των αγνοούμενων.
12. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τον σημαντικό ρόλο του **Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ)** ως κόμβου ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου των κρατών μελών, καθώς και τον ρόλο του στην υποστήριξη και τον συντονισμό της συνεργασίας στο διασυνοριακό αστυνομικό έργο.
13. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τον ρόλο του **Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κατάρτιση στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (CEPOL)** στην ανάπτυξη, εφαρμογή, τον συντονισμό και την υποστήριξη της κατάρτισης των υπαλλήλων επιβολής του νόμου στην Ένωση.

⁹ 7453/21

¹⁰ COM(2021) 171 final

¹¹ Συμβούλιο της Ευρώπης, Σύσταση CM/Rec (2009)12, που εγκρίθηκε από την Επιτροπή Υπουργών στις 9 Δεκεμβρίου 2009: Το Συμβούλιο της Ευρώπης αναφέρει ότι ο αγνοούμενος είναι φυσικό πρόσωπο του οποίου η ύπαρξη έχει καταστεί αβέβαιη, επειδή εξαφανίστηκε χωρίς ίχνη και δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι βρίσκεται εν ζωή.

14. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΣ το έργο του **Διεθνούς Οργανισμού Εγκληματολογικής Αστυνομίας (INTERPOL)** ως παγκόσμιας πλατφόρμας για την ανταλλαγή πληροφοριών και πλατφόρμας αστυνομικής συνεργασίας με τρίτες χώρες και **ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ** τον σημαντικό ρόλο, τα εργαλεία και τις υπηρεσίες του όσον αφορά την ενίσχυση των ερευνών σε υποθέσεις αγνοούμενων με παγκόσμια διάσταση.
15. **ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ** το έργο των **ενιαίων σημείων επαφής (SPOC)** ως «υπηρεσίας μίας στάσης» για τη διεθνή συνεργασία στον τομέα της επιβολής του νόμου, η οποία διαθέτει τις πλέον περιεκτικές αρμοδιότητες σε εθνικό επίπεδο και είναι σε θέση να διεκπεραιώνει το πλήρες φάσμα των πιθανών αιτημάτων που σχετίζονται με τη διασυνοριακή συνεργασία στον τομέα της επιβολής του νόμου, συμπεριλαμβανομένων των υποθέσεων αγνοουμένων, και **ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ** το έργο των **κέντρων αστυνομικής και τελωνειακής συνεργασίας (PCCC)** ως σημαντικού θεσμού με διάφορες λειτουργίες και καθήκοντα στον τομέα της εσωτερικής ασφάλειας και της επιβολής του νόμου, ο οποίος αποτελεί πολύτιμο τοπικό εργαλείο άμεσης διασυνοριακής συνεργασίας σε υποθέσεις αγνοουμένων.
16. **ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ** τις συζητήσεις στο πλαίσιο της **Ομάδας «Επιβολή του νόμου» του Συμβουλίου και τα πορίσματα του δικτύου αστυνομικών εμπειρογνομόνων για τους αγνοούμενους (PEN-MP)** σύμφωνα με τα οποία περισσότεροι από 300.000 άνθρωποι αγνοούνται κάθε χρόνο στην Ευρωπαϊκή Ένωση (σύμφωνα με τα στοιχεία για το 2019), εκ των οποίων περισσότεροι από 100.000 είναι παιδιά και έφηβοι. Σύμφωνα με τα στοιχεία, 18 χώρες εξακολουθούν να έχουν συνολικά περίπου 40.000 ανεπίλυτες υποθέσεις αγνοούμενων στα αρχεία τους. Επίσης, σύμφωνα με 15 χώρες, υπάρχουν τουλάχιστον 15.000 μη ταυτοποιημένες σοροί στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
17. **ΣΤΗΡΙΖΟΝΤΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΡΟΤΩΝΤΑΣ** τις συζητήσεις στο δίκτυο αστυνομικών εμπειρογνομόνων για τους αγνοούμενους (PEN-MP) σχετικά με την ανάγκη ανάπτυξης προσεγγίσεων που θα επιτρέπουν την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη δράση των αρμόδιων αρχών.
18. **ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ** ότι ορισμένα αγνοούμενα παιδιά είναι επίσης θύματα σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών, παρά το γεγονός ότι η συντριπτική πλειονότητα των περιστατικών σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης παιδιών λαμβάνει χώρα εντός του κύκλου εμπιστοσύνης του παιδιού. Αυτό τα καθιστά όλο και πιο ευάλωτα. Απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για την καλύτερη κατανόηση και συνεκτίμηση των ειδικών αναγκών τους κατά τον χειρισμό τέτοιων υποθέσεων.

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ:

19. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία της επιτυχούς εφαρμογής της επικαιροποιημένης νομικής βάσης για τη λειτουργία του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (αναδιατύπωση του SIS) στον τομέα των αγνοούμενων και των ευάλωτων ατόμων που διατρέχουν κίνδυνο, και ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη, τους οργανισμούς της ΕΕ και όλα τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη να την εφαρμόσουν σύμφωνα με τις προθεσμίες.

ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ:

20. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΕΙ τα κράτη μέλη, τα οποία δεν το έχουν ήδη πράξει, να εξετάσουν το ενδεχόμενο δημιουργίας σε εθνικό επίπεδο, κατά περίπτωση και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τους εθνικούς πόρους και τις οργανωτικές δομές, μιας κεντρικής επιχειρησιακής μονάδας για τους αγνοούμενους, η οποία θα στελεχώνεται από υπαλλήλους επιβολής του νόμου και θα έχει πρόσβαση σε ενιαία εθνική βάση δεδομένων αγνοούμενων και μη ταυτοποιημένων ανθρώπινων λειψάνων και μελών.
21. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΕΙ τα κράτη μέλη να παράσχουν στήριξη για την αποτελεσματική λειτουργία των SPOC (δίνοντας έμφαση στον ρόλο των τμημάτων SIRENE) και/ή των PCCC κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων και των υποχρεώσεών τους, συμπεριλαμβανομένων των υποθέσεων αγνοούμενων.
22. ΚΑΛΕΙ τους φορείς της EMPACT, ιδίως όσον αφορά την εμπορία ανθρώπων και τη σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών, να συνδέσουν το PEN-MP, κατά περίπτωση, με την εκπόνηση και την υλοποίηση ειδικών δράσεων που εμπίπτουν στην εντολή της.
23. ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ τα κράτη μέλη να χρησιμοποιήσουν όλα τα διαθέσιμα εργαλεία και τις υπηρεσίες του Ιντερπόλ, όπως η παγκόσμια αστυνομική ειδοποίηση για τους αγνοούμενους (Yellow Notice), προκειμένου να διερευνώνται αποτελεσματικά υποθέσεις αγνοούμενων με παγκόσμια διάσταση.

ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

24. ΖΗΤΕΙ από την Επιτροπή να λάβει περαιτέρω υπόψη τις προτάσεις του PEN-MP κατά την εκπόνηση νέας νομοθεσίας όσον αφορά τους αγνοούμενους. Η κατάρτιση νέων νομοθετικών πράξεων βασίζεται σε καλά προετοιμασμένες εκτιμήσεις επιπτώσεων.
25. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να μελετήσει την εκπόνηση κοινού ευρωπαϊκού πλαισίου νομικής συνεργασίας όσον αφορά την εξαφάνιση προσώπων (ακόμη και εκούσια), όταν οι εξαφανίσεις είναι ανησυχητικές.
26. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να εξετάσει τη δυνατότητα χρηματοδότησης, από κονδύλια της ΕΕ, σχεδίων που αποσκοπούν στην ενίσχυση της στενότερης συνεργασίας μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου για τη διερεύνηση ύποπτων εξαφανίσεων και/ή υποθέσεων αγνοούμενων (συμπεριλαμβανομένων των ανεξιχνίαστων υποθέσεων), και της συνεργασίας μεταξύ των αρχών οι οποίες είναι αρμόδιες για τη λήψη αποφάσεων που αποσκοπούν στην προστασία των παιδιών ή των ευάλωτων ατόμων που διατρέχουν κίνδυνο (π.χ. απαγωγές, αρπαγές, εμπορία ανθρώπων κ.λπ.).

ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟ PEN-PM:

27. ΚΑΛΕΙ το PEN-MP να συνεχίσει τις προσπάθειές του για τη βελτίωση της συνεργασίας των αρμόδιων υπηρεσιών των κρατών μελών, των συνδεδεμένων χωρών Σένγκεν και τρίτων χωρών (με έμφαση στα Δυτικά Βαλκάνια), των αρμόδιων υπηρεσιών της ΕΕ και των παγκόσμιων οργανισμών.
Το PEN-MP θα πρέπει επίσης να εξετάσει το ενδεχόμενο συνεργασίας με άλλες τρίτες χώρες (όπως οι χώρες της Βόρειας Αφρικής).

28. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ τα σχέδια του PEN-MP για τη θέσπιση καταστατικού, το οποίο θα παρέχει ένα σαφές και ακριβές πλαίσιο, προκειμένου να καταστεί δυνατή η αποτελεσματική συνεργασία σύμφωνα με τις νομικές υποχρεώσεις (συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των δεδομένων) μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών και των δημόσιων φορέων που μπορούν να βοηθήσουν στον ταχύ και αποτελεσματικό εντοπισμό αγνοούμενων. Οι αρχές επιβολής του νόμου θα πρέπει να διατηρήσουν τον ηγετικό ρόλο τους και μπορούν να ζητούν στήριξη από ιδιωτικούς φορείς ή ΜΚΟ.
29. ΚΑΛΕΙ το PEN-MP να συζητήσει περαιτέρω και να επεξεργαστεί τη δυνατότητα δημιουργίας ευρωπαϊκής διαδικτυακής πλατφόρμας για τη διάδοση αναφορών για αγνοούμενους που διαβιβάζονται από τις αστυνομικές υπηρεσίες. Αυτό το είδος πλατφόρμας διασφαλίζει ότι δεν αλληλεπικαλύπτονται υπάρχοντες δίαυλοι ανταλλαγής πληροφοριών, όπως το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν, το πλαίσιο Prüm και ο Ιντερπόλ, δεν περιλαμβάνει επιχειρησιακά δεδομένα και εγγυάται τον σεβασμό των διασφαλίσεων για την προστασία των δεδομένων.
30. ΚΑΛΕΙ το PEN-MP να συζητήσει τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού οδηγού ορθών πρακτικών, στον οποίο θα απαριθμούνται όλες οι σχετικές εθνικές πρωτοβουλίες όσον αφορά τους αγνοούμενους.

ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟΝ ΕΥΡΩΠΟΛ:

31. ΚΑΛΕΙ τον Ευρωπόλ να εξακολουθήσει να στηρίζει τις έρευνες σχετικά με αγνοούμενους, οι οποίοι αγνοούνται ως αποτέλεσμα εγκληματικής πράξης που εμπίπτει στο πεδίο της εντολής του και ΚΑΛΕΙ τον Ευρωπόλ να συνεχίσει να στηρίζει το PEN-MP, χρησιμοποιώντας την πλατφόρμα εμπειρογνομόνων του Ευρωπόλ (EPE).

ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟΝ CEPOL:

32. ΚΑΛΕΙ τον CEPOL να εξετάσει το ενδεχόμενο να συμπεριλάβει στο υφιστάμενο χαρτοφυλάκιο δραστηριοτήτων του, όποτε είναι δυνατό και σκόπιμο, το θέμα των υποθέσεων αγνοούμενων ως αποτέλεσμα εγκληματικής πράξης. Το καθήκον αυτό θα πρέπει να επιτελείται στο πλαίσιο της συνεισφοράς της ΕΕ στον CEPOL και σε στενή συνεργασία με το PEN-MP και άλλους αρμόδιους ενδιαφερόμενους φορείς στον συγκεκριμένο τομέα εγκληματικότητας.